

Проблеми безперервної медичної ОСВІТИ та НАУКИ

Щоквартальний науково-практичний журнал

Журнал є правонаступником попереднього, заснованого в 2000 р. Свідоцтво про державну перереєстрацію: сер. КВ № 12762-1646 Р від 05.06.2007 р.

Засновник — ХМАПО, свідоцтво про державну реєстрацію: сер. КВ № 17585-6435 Р від 17.03.2011 р.

Журнал включено до затвердженого ВАК України переліку видань з медичних наук (постанова Президії ВАК України від 31.05.2011 р. № 1-05/5, Бюлетень ВАК України № 7, 2011) для опублікування результатів дисертаційних робіт.

3 [11] 2013

Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківської медичної академії післядипломної освіти
(протокол № 5 від 24 травня 2013 р.)

**PROBLEMS OF
UNINTERRUPTED
MEDICAL TRAINING
AND SCIENCE**
is published 4 times a year
Founded in 2000

ЗАСНОВНИК, ВИДАВЕЦЬ
Харківська
медична академія
післядипломної освіти

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
Харківська медична
академія
післядипломної освіти,
вул. Корчагінців, 58,
61176, м. Харків, Україна
Тел. редакції: (057)
711-35-56,
711-80-29

E-mail: academizdat@med.edu.ua
[http://www.med.edu.ua/
journal/index.html](http://www.med.edu.ua/journal/index.html)
Факс: (057) 711-80-25

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор *О. М. Хвистюк*
Заст. голов. ред. *О. П. Волосовець, Ю. В. Вороненко*
Науковий редактор *Б. М. Даценко*
Відповідальний секретар *О. О. Рожнов*
Члени редколегії: *М. А. Власенко, Г. І. Гарюк, А. М. Гольцев, Є. М. Горбань, О. В. Грищенко, М. О. Корж, В. С. Крутько, В. Г. Марченко, М. В. Мороз, В. Ф. Москаленко, В. В. Ніконов, О. К. Попсуйшанка, С. М. Ромасв, М. І. Хвистюк, О. А. Цодікова, І. З. Яковцов*

РЕДАКЦІЙНА РАДА

*О. В. Більченко (Харків), П. В. Волошин (Харків),
О. Я. Гречанина (Харків), І. М. Гришин (Мінськ),
Ю. І. Губський (Київ), Г. В. Дзюк (Дніпропетровськ),
Д. І. Заболотний (Київ), П. М. Зубарев (Санкт-Петербург),
В. М. Коваленко (Київ), В. Г. Ковешников (Луганськ),
В. М. Козаков (Донецьк), М. М. Коренєв (Харків),
В. І. Кривобок (Харків), В. Ф. Куліковський (Белгород),
А. О. Лобенко (Одеса), О. Ю. Майоров (Харків),
Н. Г. Малова (Харків), О. С. Никоненко (Запоріжжя),
Б. А. Рогожин (Харків), М. Д. Тронько (Київ), В. І. Цимбалюк (Київ)*

Передплатний індекс — 89215

© ХМАПО — журнал «Проблеми безперервної медичної освіти та науки», 2013 р.

ЗМІСТ

ПОЛІТИКА ТА СТРАТЕГІЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

<i>М. І. Хвисьюк, О. М. Хвисьюк, В. Г. Марченко, О. В. Більченко, В. Г. Карпенко, В. І. Кривобок, Б. А. Рогожин</i> ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ6
<i>О. М. Хвисьюк, В. Г. Марченко, В. В. Жеребкін, І. А. Жадан, О. В. Грищенко, К. І. Бодня, І. А. Соболева, О. І. Сергієнко</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЦИКЛІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА ФАХОМ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» ЗА ОЧНО-ЗАОЧНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ11

<i>Ю. В. Белоусов, О. Ю. Белоусова, Е. Н. Бабаджанян, Л. Г. Волошина, Н. В. Павленко, И. Г. Солодовныченко, Е. В. Шутова, Е. Б. Ганзий, К. В. Волошин, Е. В. Савицкая</i> ЕТАПЫ СТАНОВЛЕНИЯ ХАРЬКОВСКОЙ ШКОЛЫ ДЕТСКОЙ ГАСТРОЭНТЕРОЛОГИИ14

<i>Л. К. Пархоменко, Л. А. Страшок, Э. М. Завеля, М. Ю. Исакова, Т. О. Глибова, А. В. Єщенко</i> ШКОЛА ПІДЛІТКОВОЇ МЕДИЦИНИ: ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ17

МЕДИЧНА ОСВІТА

<i>В. М. Ждан, М. Ю. Бабаніна, М. В. Ткаченко, Є. М. Кітура, Л. М. Шилкіна, Г. В. Волченко, В. Г. Лебідь</i> АКТУАЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ19
--

<i>О. О. Павлов, В. І. Більченко, М. Є. Тимченко</i> ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ22
--

<i>В. И. Лысенко, С. В. Лысенко</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТА В РАБОТЕ И ЖИЗНИ ВРАЧА И ПЕДАГОГА25
--

<i>В. М. Ждан, Л. М. Шилкіна, В. Ю. Штомпель, М. Ю. Бабаніна, І. В. Іваницький, М. В. Ткаченко</i> НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ28
--

<i>В. В. Щербаківа, А. Ю. Щербаків, О. О. Новиківа, Д. М. Шаповал</i> УПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ В ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА30
--

POLICY AND STRATEGY IN THE AREA OF HEALTHCARE

<i>M. I. Khvysiuk, O. M. Khvysiuk, V. G. Marchenko, O. V. Bilchenko, V. I. Krivobok, V. G. Karpenko, B. A. Rogozhin</i> THE HISTORY, CONTEMPORANEITY AND ASPECTS OF DEVELOPMENT OF KHARKOV MEDICAL ACADEMY OF POSTGRADUATE EDUCATION6
<i>O. M. Khvysiuk, V. G. Marchenko, V. V. Zherebkin, I. A. Zhadan, O. V. Hryshchenko, K. I. Bodnya, I. A. Soboleva, O. I. Sergienko</i> EXPERIENCE OF ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF THE FAMILY PHYSICIANS IN THE FORM OF PART-TIME TRAINING11

<i>Yu. V. Belousov, O. Yu. Belousova, E. N. Babadjanyan, L. G. Voloshina, N. V. Pavlenko, I. G. Solodovnychenko, E. V. Shutova, E. B. Ganziy, K. V. Voloshin, E. V. Savitskaya</i> STAGES OF KHARKOV CHILDREN GASTROENTEROLOGIST SCHOOL FORMATION14

<i>L. K. Parkhomenko, L. A. Strashok, E. M. Zavelya, M. Yu. Isakova, T. O. Glibova, A. V. Ieshchenko</i> SCHOOL OF ADOLESCENT MEDICINE: INTERACTIVE METHODS OF EDUCATION17
--

MEDICAL EDUCATION

<i>V. N. Zhdan, M. Yu. Babanina, M. V. Tkachenko, E. M. Kitura, L. N. Shylkina, G. V. Volchenko, V. G. Lebed</i> THE URGENCY OF INNOVATIVE COMPUTER TECHNOLOGIES AT POSTGRADUATE EDUCATION ... 19

<i>O. O. Pavlov, V. I. Bilchenko, M. E. Tymchenko</i> POSTGRADUATE EDUCATION: CURRENT TRENDS AND PROSPECTS22
--

<i>V. I. Lysenko, S. V. Lysenko</i> THE USAGE OF TIME MANAGEMENT TECHNOLOGY IN DOCTOR'S AND TEACHER'S LIFE AND WORK25
--

<i>V. M. Zhdan, L. M. Shylkina, V. Yu. Shtompel, M. Yu. Babanina, I. V. Ivanytskyi, M. V. Tkachenko</i> NEW INFORMATION TECHNOLOGIES AS A KEY TO SUCCESSFUL TRAINING OF FUTURE DOCTORS28
--

<i>V. V. Scherbakova, A. Yu. Scherbakov, O. O. Novikova, D. N. Shapoval</i> INTRODUCTION OF EVIDENCE-BASED MEDICINE PRINCIPLES IN PRACTICAL ACTIVITY OF OBSTETRICS-GYNAECOLOGIST30

НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Проф. В. М. Ждан, доц. Л. М. Шилкіна, В. Ю. Штомпель, доц. М. Ю. Бабаніна,
І. В. Іваницький, канд. мед. наук М. В. Ткаченко

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

На сучасному етапі формування і функціонування наявних наочних освітніх ресурсів необхідне залучення до навчального процесу всесвітньо відомих електронних інноваційно-інформаційних засобів на різних рівнях підготовки майбутнього лікаря.

Ключові слова: інформаційні технології, інноваційні технології, якість навчання, освітні інновації, майбутні фахівці.

НОВЕЙШИЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ЗАЛОГ УСПЕШНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО ВРАЧА

Проф. В. Н. Ждан, доц. Л. Н. Шилкина, В. Ю. Штомпель,
доц. М. Ю. Бабанина, И. В. Иваницкий,
канд. мед. наук М. В. Ткаченко

На современном этапе формирования и функционирования имеющихся наглядных образовательных ресурсов необходимо привлечение к учебному процессу всемирно известных электронных инновационно-информационных средств на различных уровнях подготовки будущего врача.

Ключевые слова: информационные технологии, инновационные технологии, качество обучения, образовательные инновации, будущие специалисты.

NEW INFORMATION TECHNOLOGIES AS A KEY TO SUCCESSFUL TRAINING OF FUTURE DOCTORS

V. M. Zhdan, L. M. Shylkina, V. Yu. Shtompel,
M. Yu. Babanina, I. V. Ivanytskyi, M. V. Tkachenko

At the present stage of formation and functioning of existing visual educational resources necessary involvement in the educational process of world famous electronic innovative information tools at different levels of training future doctors.

Key words: information technology, innovative technology, quality of education, educational innovation, future professionals.

На сьогоднішньому етапі модернізації вищої медичної освіти України важливим завданням є забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців на рівні міжнародних вимог та вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм.

Реформування сучасної освіти актуалізує проблему освітніх інновацій як дієвого чинника інтенсифікації та підвищення якості освітніх послуг. Метою державної національної програми «Освіта» є виведення освіти в Україні на рівень європейських країн світу, що можливо лише за умови впровадження сучасних інформаційних технологій. Удосконалення процесу навчання майбутніх лікарів останнім часом відбувається за допомогою сучасних засобів, технологій, креативного мислення. Стрімкий розвиток науки та інноваційних технологій створює нові можливості в охороні здоров'я. Сучасні методи діагностики, обробка статистичних баз даних, ведення історії хвороби, робота зі зверненнями пацієнтів та з іншою документацією — у всьому спостерігається тенденція до автоматизації рутинної праці, а отже, запровадження комп'ютерних технологій, чого не

можна уявити без високопродуктивних персональних машин на периферії, локальних обчислювальних мереж та комунікаційного обладнання.

Пріоритетним завданням Вишого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» є досягнення максимального розвитку здібностей та можливостей у майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я.

Основні напрямки розвитку підготовки сучасного спеціаліста полягають у поглибленні спеціалізації, опануванні міжгалузевих знань та їх застосуванні, впровадженні технічних досягнень у майбутню професію лікаря, зокрема комп'ютерних засобів та програмних розробок. В академії впроваджуються технічні засоби навчання у професійну підготовку майбутніх фахівців, використовуються можливості мережі Інтернет, робота з електронними базами даних, застосовується теле-, відео-, аудіо- й інші матеріали в навчальному процесі як додипломної, так і післядипломної освіти, що, у свою чергу, активізує пізнавальну діяльність студентів та лікарів-інтернів. Це дає змогу досягти максимальної економії часу для засвоєння навчальної програми у значних

обсягах, стимулює уяву, творчість, навички узагальнення та конкретизації наукових фактів.

Сучасна стратегія підготовки лікаря передбачає безперервний професійний розвиток, реалізуючи важливий загальноєвропейський принцип «освіта через усе життя». Факультет післядипломної освіти використовує різноманітні способи подання матеріалу та контролю знань. Перспективними напрямками викладацьких інновацій на етапі післядипломної освіти є розвиток інтегративного підходу до навчального процесу, впровадження новітніх методів його організації: проблемно-орієнтоване навчання; об'єктивні структуровані методи оцінки практичних навичок; стандарти тестування; об'єктивне оцінювання професійної компетентності й ін.

Активне впровадження цих технологій у післядипломну медичну освіту Української медичної стоматологічної академії створює можливість вивести підготовку лікарів-фахівців на рівень світових стандартів.

Інноваційні технології в педагогічний процес прийшли з бізнес-шкіл і основна ідея їх використання — це мотивація майбутніх лікарів на самонавчання, що є досить актуальним. Необхідно навчити лікарів-інтернів мислити неординарно, ставити перед собою завдання й творчо підходити до їхнього розв'язання. Сьогоднішні лікарі-інтерни — це майбутні професіонали, від яких залежить і здоров'я нації, і розвиток охорони здоров'я. Саме використання в педагогічному процесі інформаційних технологій дасть змогу сформувати лікаря-інтерна здатного до розв'язання найскладніших проблем у реаліях сучасної дійсності.

Навчання на післядипломному етапі висуває до майбутніх лікарів високі вимоги. В цьому йому допомагають інформаційні технології. Величезний потенціал мультимедіа допомагає створити інтерактивний програмний продукт, інтерактивні презентації, урізноманітнити проведення лекційних та практичних занять і збільшує інтерес лікарів-інтернів до вивчення клінічних дисциплін. До того ж, висока інтерактивність мультимедійного продукту дає змогу майбутнім фахівцям самостійно знайомитися з необхідною інформацією та обробляти її. Традиційна лекційно-аудиторна система перестала бути універсальною формою організації навчального процесу в сучасних умовах.

Використання аудіовізуальної та комп'ютерної техніки, безумовно, підвищує ефективність проведення як лекційних, так і семінарських занять. Перевагами інтерактивної лекції є можливість

опрацювання великого обсягу інформації, налагодження оперативного зворотного зв'язку зі слухачами, мобілізація мислення, знань і вмінь майбутніх фахівців. Зокрема це стосується розділів, коли інтернам необхідно дізнатися про досвід передових вітчизняних та закордонних клінік, але немає можливості їх відвідати, ознайомитися з унікальними інструментальними та лабораторними методами діагностики й лікування. Заняття із застосуванням інформаційних мультимедійних технологій створюють можливість познайомитися з основними напрямками наукової та практичної роботи міжнародних медичних організацій, використовуючи матеріали їх офіційних сайтів.

Ефективність вищої освіти залежить також від рівня підготовки професорсько-викладацького складу. Викладач залишається критичною ланкою процесу навчання як на додипломному, так і післядипломному етапах, проте інтеграція інформаційних технологій і освіта сприяє формуванню нової ролі викладача, який у високотехнологічному середовищі є не лише джерелом інформації, він допомагає майбутнім фахівцям зрозуміти мету навчання. Викладач також допомагає з'ясувати, чи відповідає інформація заданим вимогам, зрозуміти, як використати її для відповіді на поставлені питання і розв'язання складних проблем. Оволодівши сучасними технологіями, викладачі можуть за допомогою електронної пошти й інших засобів зв'язку освоювати нові ідеї, обмінюватися викладацьким досвідом один з одним і брати участь у «мозкових атаках» для розробки нових методів навчання. Саме тому викладачі теж повинні мати можливість удосконалювати свої навички, оновлювати знання і підтримувати професійні зв'язки.

За допомогою інформаційних технологій можна обговорювати значущі питання викладання з викладачами всього світу, здійснювати навчання методом кураторства. Сучасний викладач завжди має повідомити лікарям-інтернам необхідні джерела інформації, включаючи періодично оновлені бази даних, інтернет-ресурси і мережеві служби новин.

ВИСНОВОК

Використання інформаційних технологій в Українській медичній стоматологічній академії дає змогу впровадити в навчальний процес активні методи навчання, що сприяє формуванню свідомого сприйняття матеріалу, удосконаленню навичок прийняття самостійних рішень, розвитку творчого професійного мислення та стійкого інтересу до обраної професії лікаря.